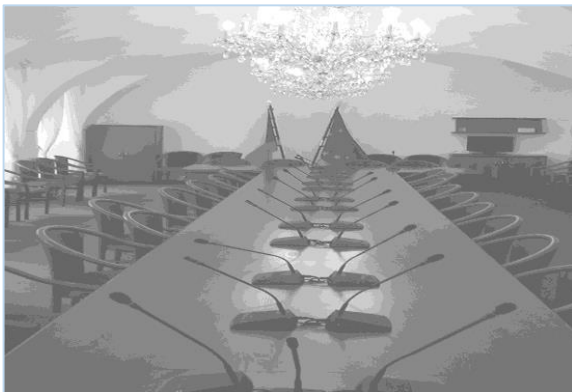

Reforma společného azylového systému EU II

Informační podklad

- Návrh nařízení, kterým se zřizuje rámec Unie pro znovuusídlování a mění nařízení (EU) č. 516/2014
- Návrh nařízení o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany a o změně směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty
- Návrh nařízení o zavedení společného postupu pro mezinárodní ochranu v Unii a o zrušení směrnice 2013/32/EU
- Návrh směrnice stanovující normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (přepracované znění)

Podklad k dokumentům Rady č. 11313/16, 11316/16,
11317/16 a 11318/16
září 2016
zpracovala: Eva Sochorová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:..... 4
- Odůvodnění a předmět:..... 4
- Obsah a dopad: 5
- Stanovisko vlády ČR: 9
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU: 10
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:.. 10

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Reforma společného azylového systému EU II Zpracovala: Sochorová, E. Číslo: Podklad k dokumentům Rady č. 11313/16, 11316/16, 11317/16 a 11318/16 Datum: září 2016	Typ řady: interní První vydání řady: říjen 2004 Frekvence vydání řady: nepravidelná Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ Jazyk: CZ Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1
Klíčová slova: SEAS; migrace; azylové řízení; znovusídlování; mezinárodní ochrana	

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje rámec Unie pro znovuosídlování a mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 516/2014 KOM(2016) 468 v konečném znění, kód Rady 11313/16
Interinstitucionální spis 2016/0225/COD

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany a o změně směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty
KOM(2016) 466 v konečném znění, kód Rady 11316/16
Interinstitucionální spis 2016/0223/COD
(dále jen „kvalifikační nařízení“)

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavedení společného postupu pro mezinárodní ochranu v Unii a o zrušení směrnice 2013/32/EU
KOM(2016) 467 v konečném znění, kód Rady 11317/16
Interinstitucionální spis 2016/0224/COD
(dále jen „procedurální nařízení“)

NÁVRH SMĚRNICE

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady stanovující normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (přepracované znění)
KOM(2016) 465 v konečném znění, kód Rady 11318/16
Interinstitucionální spis 2016/0222/COD
(dále jen „směrnice o podmínkách přijímání“)

- **Právní základ:**

Článek 78 odst. 2 písm. d) a g) Smlouvy o fungování Evropské unie (KOM(2016) 468 v konečném znění).

Článek 78 odst. 2 písm. a) a b), článek 79 odst. 2 písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie (KOM(2016) 466 v konečném znění).

Článek 78 odst. 2 písm. d) Smlouvy o fungování Evropské unie (KOM(2016) 467 v konečném znění).

Článek 78 odst. 2 písm. f) Smlouvy o fungování Evropské unie (KOM(2016) 465 v konečném znění).

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

18. 07. 2016 (KOM(2016) 466 v konečném znění, KOM(2016) 465 v konečném znění)

19. 07. 2016 (KOM(2016) 468 v konečném znění, KOM(2016) 467 v konečném znění)

- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 21. července 2016, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 1. září 2016 prostřednictvím systému ISAP (KOM(2016) 468 v konečném znění).
Datované dnem 26. července 2016, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 1. září 2016 prostřednictvím systému ISAP (KOM(2016) 466 v konečném znění, KOM(2016) 467 v konečném znění, KOM(2016) 465 v konečném znění).
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrhy jsou v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Předkládané návrhy jsou součástí druhého balíčku Komise k reformě společného evropského azylového systému.

Zřízení rámce Unie pro znovusídlování

Předmětem návrhu nařízení je zavedení rámce Unie pro znovusídlování¹, který se zaměřuje na přijímání státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti na území členských států s cílem poskytnout jim mezinárodní ochranu. Cílem předkládaného návrhu Komise je vytvořit strukturovanější, harmonizovaný a stálý rámec pro znovusídlení napříč Unií, který by byl založen na solidaritě a spravedlivém rozdělení odpovědnosti. Návrh by měl vytvořit společný přístup k bezpečnému a legálnímu příjezdu státních příslušníků třetích zemí, kteří potřebují mezinárodní ochranu, do Unie, a tím eliminovat vykořisťování ze strany převaděčů a ztráty na životech. Návrh také představuje pomoc při snížení tlaků vytvářených spontánně přijíždějícími osobami a tlaků vzniklých v zemích, do kterých nebo ve kterých byl vysídlen velký počet osob, a rovněž sdílení odpovědnosti s těmito zeměmi za ochranu osob, které potřebují mezinárodní ochranu. Rámec má dále přispět k provádění mezinárodních iniciativ spojených se znovusídlováním.

Kvalifikační nařízení

Předmětem návrhu nařízení jsou: 1) normy, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, 2) normy pro jednotný status pro uprchlíky nebo osoby s nárokem na doplňkovou ochranu a 3) normy pro obsah udělené mezinárodní ochrany. V současné době tyto normy upravuje kvalifikační směrnice, kterou členské státy transponovaly do svých vnitrostátních právních řádů. Komise navrhuje nahradit směrnici nařízením, aby se dosáhlo větší harmonizace, a tím se odstranily rozdíly v míře uznávání mezi jednotlivými členskými státy, nedostatečná konvergence při rozhodování o druhu ochranného statusu a rozdíly v délce platnosti udělovaných povolení k pobytu a v přístupu k právům. Dále by se mělo zajistit udělení mezinárodní ochrany pouze na dobu trvání rizika pronásledování nebo vážné újmy a také povinnost pobytu ve státě, který udělil mezinárodní ochranu.

Procedurální nařízení

Procedurální nařízení by mělo stanovit společný postup pro udělování a odnímání mezinárodní ochrany podle kvalifikačního nařízení. Vzhledem k nové právní formě – nařízení – má za cíl harmonizovat současné nesourodé postupy a jejich výsledky v členských státech v rychlém, ale

¹ Návrh definuje znovusídlování jako „přijímání státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti, kteří potřebují mezinárodní ochranu, ze třetí země, do níž nebo uvnitř které byli vysídleni, na území členských států s cílem přiznat jim mezinárodní ochranu“.

kvalitním řízení, a tak odstranit motivaci k azylové turistice a druhotnému pohybu mezi členskými státy. Účinné rozhodování bude vyžadovat, aby již ve správních fázích řízení členské státy poskytly nezbytné prostředky příslušným orgánům, aby tyto mohly rychle a solidně rozhodovat. Nový postup by měl znamenat jednodušší, přehlednější a kratší řízení, procesní záruky chránící práva žadatelů, přísnější pravidla proti zneužití systému a harmonizovaná pravidla o bezpečných zemích.

Směrnice o podmínkách přijímání

Návrh reviduje stávající směrnici 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, s cílem harmonizovat podmínky přijetí tak, aby se zlepšily vyhlídky žadatelů na integraci a aby byl omezen druhotný pohyb. Důvodem revize jsou velké rozdíly podmínek přijetí poskytovaných členskými státy – dodržování důstojného zacházení se žadateli na straně jedné a poskytování štedřejších standardů na straně druhé. Návrh má proto za cíl harmonizovat podmínky přijetí žadatelů o azyl tak, že členské státy budou muset brát v úvahu operativní standardy a ukazatele pro podmínky vypracované na úrovni Unie a vypracovávat plány pro nepředvídané události. Návrh se dále zaměřuje na omezení motivace k druhotnému pohybu stanovením konkrétního místa pobytu, uložením ohlašovací povinnosti a poskytováním materiálního zajištění pouze ve formě věcného plnění a zvýšení soběstačnosti žadatelů a zlepšení jejich vyhlídek na případnou integraci sjednocením podmínek přístupu na trh práce.

- **Obsah a dopad:**

Zřízení rámce Unie pro znovusídlování

Hlavním prvkem rámce je zavedení společných pravidel týkajících se přijímání státních příslušníků třetích zemí prostřednictvím znovusídlení. Osoba, která má být znovusídlena, je hodnocena z hlediska:

- 1) kritérií způsobilosti;
- 2) důvodů pro vyloučení;
- 3) osoba musí spadat do působnosti konkrétního cíleného programu v oblasti znovusídlování.

- kritéria způsobilosti

Pro cílené programy Unie jsou způsobilí státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, kteří mají odůvodněné obavy z pronásledování, důvodně se domnívají, že jsou vystaveni reálné hrozbě z utrpení vážné újmy, patří do kategorie zranitelných osob (děti, ženy a dívky v ohrožení, osoby, které byly vystaveny mučení nebo násilí, osoby s potřebami právní nebo fyzické ochrany či zdravotní péče, osoby se zdravotním postižením nebo osoby zranitelné ze socioekonomického hlediska), rodinní příslušníci osob oprávněně pobývajících na území členského státu.

- důvody vyloučení

Z cílených programů Unie jsou vyloučeny osoby, u nichž se lze oprávněně domnívat, že se dopustily zločinu podle mezinárodního práva, závažného trestného činu, jsou vinní činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN, představují nebezpečí pro společnost, veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost, veřejné zdraví nebo mezinárodní vztahy členského státu, osoby, o nichž je veden záznam v Schengenském informačním systému nebo vnitrostátní databázi pro účely odepření vstupu, nelegálně pobývaly, vstoupily nebo se o to pokusily během posledních pěti let před

znovuusídlením, osoby, které již byly znovuuusídleny jiným členským státem, osoby, které v posledních pěti letech členské státy odmítly znovuuusídlit.

- standardní postupy pro všechny fáze znovuuusídlení

Řádný postup

Podle tohoto postupu členské státy přiznají osobám, jež mají být znovuuusídleny, postavení uprchlíka nebo status doplňkové ochrany, a to ve lhůtě do osmi měsíců od registrace osoby s možným prodloužením o čtyři měsíce. V důsledku znovuuusídlení by již osoby, které prošly tímto postupem, neměly možnost podat žádost o mezinárodní ochranu v rámci vnitrostátního azylového řízení.

Zrychlený postup

Ve zrychlené proceduře je možné přiznat pouze doplňkovou ochranu. Rozhodnutí se přijímá do čtyř měsíců od registrace, lhůtu lze prodloužit o dva měsíce. Tento postup nenahrazuje azylové řízení v členském státě.

- finanční podpora úsilí ČS

Za každou osobu znovuuusídlenou v souladu s cíleným programem Unie v oblasti znovuuusídlování obdrží členský stát jednorázovou částku ve výši 10 000 EUR.

- roční plány Unie pro znovuuusídlení (návrh Komise, prováděcí akt Rady)

Roční plán Unie stanoví maximální celkový počet osob, které mají být znovuuusídleny, podrobnosti účasti členských států na provádění ročního plánu a jejich příspěvku k celkovému počtu osob, které mají být znovuuusídleny, a celkové zeměpisné priority.

- cílené programy Unie v oblasti znovuuusídlení (prováděcí akt Komise)

Cílený program Unie obsahuje podrobné zdůvodnění programu, přesný počet osob, které mají být znovuuusídleny, a podrobnosti zapojení členských států, specifika regionů nebo třetí země, ustanovení o místní koordinaci a praktické spolupráci mezi členskými státy, popis konkrétní skupiny státních příslušníků dotčených programem, stanovení použití řádného nebo zrychleného postupu, upřesnění způsobu výběru, časový rámec pro přijímání rozhodnutí, datum nabytí účinku programu a jeho trvání.

V ročních plánech Unie a cílených programech Unie se budou určovat regiony nebo třetí země, ze kterých bude probíhat znovuuusídlování, na základě těchto faktorů – počet osob, které potřebují mezinárodní ochranu, doplňkovost s finanční a technickou pomocí poskytovanou třetím zemím, celkové vztahy Unie s příslušnou třetí zemí a účinná spolupráce třetí země s Uní v oblasti migrace.

- Výbor na vysoké úrovni pro otázky znovuuusídlování

Cílem výboru je politické vedení při provádění rámce pro znovuuusídlování. Výboru by měla předsedat Komise a na jeho fungování se mají podílet zástupci Evropského parlamentu, Rady a Komise, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a členské státy. Lze přizvat Agenturu EU pro azyl, UNHRC a Mezinárodní organizaci pro migraci.

Kvalifikační nařízení

Předkládaným návrhem se mění právní forma úpravy ze směrnice na nařízení, nicméně po obsahové stránce se změny týkají pouze politických cílů, legislativně technických úprav zohledňujících změnu právní formy a její přímou použitelnost a zapracování příslušné judikatury.

- povinnost doložit žádost

V rámci sjednocení společných kritérií je nově žadatel o mezinárodní ochranu povinen svou žádost doložit tím, že předloží veškeré doklady, které má k dispozici, spolupracovat a zdržovat se na území daného členského státu po dobu řízení.

- možnost vnitrostátní ochrany v zemi původu

Dále se stanoví povinnost orgánu posoudit existenci možnosti vnitrostátní ochrany pro žadatele o mezinárodní ochranu, to znamená, může-li legálně a bezpečně odcestovat do jiné části země původu, lze rozhodnout, že mezinárodní ochranu nepotřebuje.

- vyločení z postavení uprchlíka

Na základě judikatury Soudního dvora EU bylo detailněji upraveno, že postavení uprchlíka bude vyloučeno spácháním určitých trestných činů, zejména teroristických činů, i když byly spáchány s politickým záměrem.

- povinnost přezkumu

Nově je také zavedena povinnost přezkumu trvání důvodů pro přiznání statusu. V případě uprchlíků to bude při prvním prodloužení povolení k pobytu, u doplňkové ochrany při prvním a druhém prodloužení. Bude-li kvůli změně okolností osobě odňato postavení uprchlíka nebo poživatele doplňkové ochrany, bude této osobě umožněno v tříměsíční lhůtě pokusit se o dosažení změny svého postavení z jiného důvodu (rodinný, pracovní, studijní atd.).

- povinnost pobývat v členském státě, který ochranu udělil

Návrh také stanoví povinnost pobývat v členském státě, který ochranu udělil, a vkládá do směrnice 2003/109/ES o dlouhodobě pobývajících rezidentech sankci, která spočívá v tom, že do doby potřebné k získání postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta se nezapočítává doba, která uplynula před neoprávněným přesunem do jiného členského státu. Nicméně stále zůstává možnost pohybovat se dle schengenského *acquis* po dobu 90 dnů během jakéhokoliv období 180 dnů v jiném členském státě.

- platnost povolení k pobytu

Nově se také sjednocuje doba platnosti povolení k pobytu. U doplňkové ochrany bude platnost trvání 1 rok s možností prodloužení o 2 roky. U osoby se statutem uprchlíka bude platnost trvání 3 roky s možností prodloužení o další 3 roky.

Procedurální nařízení

Komise považuje současnou formu právního nástroje za nedostatečnou k vyřešení odlišností v druzích využívaných řízení, procesních lhůtách, právech a procesních zárukách žadatelů, počtech uznávaných žádostí a druzích udělené ochrany, a proto předkládá tento návrh ve formě nařízení. Z hlediska obsahu návrh víceméně kopíruje ustanovení procedurální směrnice. Zachovává se šestiměsíční lhůta u prvního rozhodnutí, avšak u zjevně odůvodněných a nepřipustných žalob je lhůta zkrácena. Návrh také stanoví povinnost členského státu zajistit dostatečný počet kvalifikovaného personálu rozhodovacího orgánu a jeho činnost vyhodnocovat, povinnost žadatele požádat o ochranu v první zemi vstupu nebo zemi, kde má povolen pobyt, a povinnost spolupracovat. Návrh také zpřesňuje fázování jednotlivých částí řízení (např. projevení úmyslu, registrace, podání žádosti, vystavení průkazu) a zkracuje maximální doby azylového řízení z 18 měsíců na 9 měsíců, resp. z 21 měsíců na 15 měsíců v případě nejisté situace v zemi původu. Návrh také stanoví povinnost užití pravidel pro posouzení nepřipustnosti žádosti a zrychleného řízení a harmonizuje pravidla o bezpečných zemích, aby zjevně neodůvodněné žádosti byly urychleně

zamítnuty. Komise chce do pěti let od vstupu nařízení v platnost nahradit vnitrostátní seznamy bezpečných zemí seznamy evropskými.

Směrnice o podmínkách přijímání

- operativní standardy a indikátory přijímajících podmínek

Návrh stanoví, že v rámci sledování a kontrol svých systémů přijímání členské státy musí zohlednit operativní standardy v rámci podmínek přijetí a ukazatele pro podmínky přijetí vytvořené Agenturou EU pro azyl/EASO.

- kontingenční plán

Dále se členským státům ukládá povinnost vypracovávat plány pro nepředvídané události v souvislosti s případy neúměrného množství žadatelů a informovat o aktivaci těchto plánů Komisi a Agenturou EU pro azyl.

- opatrovník pro nezletilého žadatele

Členské státy musí do pěti pracovních dnů od podání žádosti přidělit nezletilé osobě bez doprovodu opatrovníka, také činnost opatrovníků sledují a přezkoumávají stížnosti nezletilých osob podané na opatrovníky.

- povinnost zdržovat se na určitém místě a ohlašovací povinnost

Žadatelé se mohou volně pohybovat po území členského státu. V konkrétních případech, když žadatel neplní své povinnosti (žadatel nepodal žádost v členském státě legálního vstupu/prvního neoprávněného vstupu, uprchl z členského státu, kde je povinen být přítomen, v minulosti uprchl do jiného členského státu), mohou členské státy určit místo pobytu na konkrétním místě (byt, hotel, ubytovna) a také mohou požadovat, aby se žadatel pravidelně hlásil u orgánů, dá-li se předpokládat, že by se žadatel mohl pokusit o útěk. Neplnění těchto povinností je pak novým důvodem pro rozhodnutí o zajištění.

- cestovní doklady

Nově je členský stát povinen vydat cestovní doklad z vážných humanitárních důvodů nebo v případě jiných naléhavých důvodů.

- přístup na trh práce

Doba omezení přístupu na trh práce se zkracuje z maximálně devíti měsíců na maximálně šest měsíců. U pravděpodobně opodstatněných žádostí se členské státy vybízejí k povolení přístupu maximálně do tří měsíců od podání žádosti.

- redukce materiálních benefitů

Návrh stanoví podmínky omezení materiálních benefitů, nicméně základní potřeby nelze omezit ani odejmout, případně je lze nahradit podmínkami přijetí poskytovanými ve formě věcného plnění.

- povinnost stejného zacházení

Žadatelé s povolením přístupu na trh práce mají nárok na rovné zacházení se státními příslušníky v oblasti pracovních podmínek, svobody sdružování a spolčování, vzdělávání a odborné přípravy, uznávání odborných kvalifikací a sociálního zabezpečení.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Stanovisko vlády k návrhu nařízení na zřízení rámce Unie pro znovuu sídlení

Vláda obecně podporuje nástroj přesídlování a vítá jeho podmíněnost spoluprací třetích států v oblasti migrace. Ve vztahu k přesídlovacím aktivitám ČR vždy důrazně akcentuje jejich dobrovolnost, kontrolu ČS nad počtem osob a jejich profilem a časovým rámcem přesídlování a také zajištění dostatečných bezpečnostních prověrek. ČR nesouhlasí s navrhovanou rozhodovací procedurou z důvodu nejednoznačnosti a nejasnosti způsobu práce Výboru na vysoké úrovni pro otázky znovuu sídlení a vztahů institucí v něm zapojených (např. hlasovací procedura). ČR také nesouhlasí s možností Komise určovat konkrétní cílené programy Unie, a tím oslabovat úlohu Rady, resp. ČS v oblasti migrace. ČR bude proto prosazovat upuštění od vytváření cílených programů Unie, které by přijímala Komise prováděcími akty, s tím, že by tyto programy byly zahrnuty do ročního plánu Unie schvalovaného Radou. ČR chce také zachovat možnost se Rámce neúčastnit, případně rozhodovat o maximálním počtu přijímaných osob, a bude požadovat specifikaci rozhodovacích procedur. ČR také upozorňuje, že možnost zahrnutí slučování rodin by neměla nahrazovat již platný institut slučování rodin v rámci unijní azylové legislativy přesídlováním. ČR podporuje zahrnutí kategorie vnitřně vysídlených osob do tohoto rámce, navrhovaný výčet kritérií způsobilosti, důvody vyloučení a možnost realizace přesídlování bez spolupráce s UNHRC.

Stanovisko vlády k návrhu kvalifikačního nařízení

Vláda je k návrhu skeptická s ohledem na sledované cíle návrhu. Považuje deklarované cíle a malý počet faktických změn spíše za zdůvodnění revize před veřejností a považuje současnou harmonizaci za dostatečnou. Nicméně ze změn v návrhu může ČR podpořit zejména dočasnost statusu a zavedení povinnosti pobytu ve státě udělení ochrany. Za problematickou ČR považuje povinnost pravidelného přezkumu s ohledem na administrativní zátěž rozhodujících orgánů a také povinnost využívat dokumenty vytvořené Azylovou agenturou EU v případě jejich právní závaznosti. ČR má také pochybnosti o praktickém fungování a mírnosti sankce navrhované ve změně směrnice o dlouhodobě pobývajících rezidentech.

Stanovisko vlády k návrhu procedurálního nařízení

Vláda ČR považuje procedurální standardy při rozhodování za dostatečně harmonizované a nevidí předložení tohoto návrhu jako nezbytné. ČR v tomto návrhu a také v návrhu přijímací směrnice kritizuje nedůraznou reakci na zneužívání azylového systému. Z formálního hlediska vítá přehlednost a strukturovanost návrhu oproti současné procedurální směrnici. Z hlediska obsahu bude ČR prosazovat změny, aby se dosáhlo návrhem vytyčených cílů. ČR upozorňuje, že rozšíření poskytování bezplatné právní pomoci i na oblast azylového správního řízení by vedlo k pozitivní diskriminaci žadatelů oproti našim občanům, kteří toto právo ve správním řízení nemají. ČR chce také vyjednat lhůty pro kroky v řízení, které lze reálně dodržet, a také celkovou délku řízení přijatelnou i pro velmi obtížné případy. Považuje koncept bezpečné třetí země za obtížně využitelný v praxi (pouze v režimu zrychleného řízení, nikoli v režimu nepřípustnosti, odkladný účinek žaloby) a bude prosazovat jeho posílení. ČR považuje za nežádoucí stanovení lhůt pro rozhodování soudů a také bude usilovat o úpravu lhůt pro podání žaloby.

Stanovisko vlády k návrhu směrnice o podmínkách přijímání

Podle vlády návrh nepřináší žádné novinky, naopak přináší nepřijatelnou administrativní zátěž. Podpoří jej pouze po zásadních změnách. ČR vítá harmonizaci materiálních podmínek přijetí, nicméně kritizuje ponechání možnosti zavedení příznivějších materiálních standardů. Zásadně nesouhlasí s povinností vydávat žadatelům o azyl cestovní doklady ve vágně vymezených situacích, povinností zpracovávat kontingenční plány a také s integrací žadatelů o udělení ochrany.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Očekává se přímý dopad na státní rozpočet v důsledku zvýšení administrativní zátěže a potřeby navýšení kapacit v souvislosti s přijímáním přesídlovaných osob, rozhodováním o jejich statusu a jejich integraci i nepřímý dopad v podobě financování z rozpočtu Unie. Nařízení jsou v právním řádu ČR přímo použitelná. Bude nutná adaptace zákona č. 325/1999 Sb., o azylu na tyto návrhy. Z tohoto hlediska bude vláda vzhledem k délce vnitrostátního legislativního procesu usilovat o prodloužení lhůt pro řádnou implementaci návrhů.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Návrhy legislativních aktů byly přiděleny do gesce výboru Evropského parlamentu pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE). Návrh směrnice o podmínkách přijímání je v tzv. přípravné fázi a k návrhům nařízení se očekávají stanoviska výboru. Datum projednání na plénu doposud nebylo stanoveno. Další harmonogram projednávání v orgánech EU prozatím není znám.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 22. 9. 2016 a usnesením č. 307 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **o d m í t á** předložené legislativní akty;
2. **m á z a t o**, že rozhodnutí o míře účasti na znovuosídlovacích programech by mělo být dobrovolné a v pravomoci členských států a nesouhlasí s povinnými redistribučními mechanismy;
3. **o d m í t á** zařazení osob zranitelných ze socioekonomického hlediska do kategorie zranitelných osob, které jsou způsobilé pro cílené programy Unie v oblasti znovuosídlování podle čl. 5 písm. b) návrhu nařízení na zřízení rámce Unie pro znovuosídlení;
4. **n e s o u h l a s í** se zmocněním Komise k přijímání cílených programů Unie v oblasti znovuosídlení ve formě implementačního aktu;
5. **n e s o u h l a s í** u kvalifikačního nařízení se zvolenou právní formou, neboť má za to, že deklarovaného účelu by bylo možné dosáhnout i pomocí směrnice, jež členským státům při implementaci umožňuje lépe reflektovat jejich právní řády;
6. **p o d p o r u j e** zavedení povinnosti pravidelného přezkumu skutečnosti, zda u nositelů ochranných statusů nedošlo ke změně situace a také povinnosti pobývat v členském státě, který ochranu udělil, a sankce za porušení této povinnosti, kterou návrh kvalifikačního nařízení vkládá do směrnice 2003/109/ES o dlouhodobě pobývajících rezidentech;

7. **nesouhlasí**, aby členské státy měly povinnost zohledňovat operativní standardy v rámci podmínek přijetí a ukazatele vytvořené Evropským podpůrným úřadem pro otázky azylu/ Agenturou Evropské unie pro azyl;
8. **má za to**, že otázky integrace žadatelů o mezinárodní ochranu a jejich přístupu na trh práce by měly být v kompetenci členských států;
9. **domnívá se**, že návrh procedurálního nařízení nemá dostatečnou přidanou hodnotu a jeho přijetí ve formě nařízení není opodstatněné, neboť deklarovaných cílů by bylo možné dosáhnout i na úrovni směrnice;
10. **má za to**, že návrh procedurálního nařízení neobsahuje dostatečná opatření proti zneužívání azylového systému;
11. **pověřuje** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedovi Evropské komise.